

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Pred odločitvijo

Letošnji velikonočni prazniki so nam prinesli važno odločitev glede volitev 5. maja: najvišje sodišče je odobrilo kandidatne liste predsednika vlade g. Bogoljuba Jevtiča, listo dr. Mačka, listo g. Ljotiča in listo g. Bože Maksimovića, zavrnilo pa je socialistično listo in listo g. dr. Hodžere.

Pred seboj imamo torej jasno volilno sliko, in sedaj lahko izbiramo, za koga se hočemo odločiti.

Odločiti se bo treba za dvoje: ali pojdemo sploh volit, in drugič, koga bomo volili, če se odločimo, da pojdemo volit.

Na vprašanje: Ali pojdemo — ali ne pojdemo, smo že večkrat odgovorili. Mi svoj večkratni odgovor danes samo jasno in kratko ponavljamo:

Mi pojdemo na volišče!

Mi vsi se priznavamo za državljane kraljevine Jugoslavije. Kdor pa se tega zaveda, se pa mora zavedati ne samo svojih državljanstvenih pravic, ampak tudi svojih državljanstvenih dolžnosti!

Državljanstva dolžnost nam pa vелеva, da se za svojo široko domačijo — državo — prav tako ali pa še bolj brigamo kakor se briga in se mora brigati zaveden kmetiški gospodar za svojo domačijo. Kmet, ki se za svoj dom ne briga, ampak mirno gleda, kako mu dom razpada, tak kmet svojega doma ni preden. Prav isto velja tudi o državljanu: državljan, ki stoji ob strani prekrizanih rok in leno čaka, da mu bodo njegov državni dom reševali (če ga ne bodo uničili) drugi — tak državljan ni vreden svojega državljanstva in ne more zahtevati od države nobene skrbi za sebe; za malomarne lenuhe, tudi za politične, ni nihče dolžan skrbeti.

Dolžnost iti na volišče in tam jasno in odločno povedati, kaj hočemo, je torej naša moralna dolžnost prve vrste. Ta dolžnost veže moralno tudi tiste, ki so nasprotniki trenutne vlade (režima); ne gre namreč pri volitvah samo za to ali ono vlado, ampak gre za državo kot tako. Kako bo pa država upravljana (ali kapitalistično, ali agrarno ali socialistično), o tem pa odločuje volilec s svojim glasom za to ali ono listo. Moralna dolžnost pa nas sili, da gremo na volišče!

Za koga se bomo odločili?

Na izbiri bomo imeli, kakor smo že zgoraj omenili, 4 liste. Vprašanje nastane sedaj, za katero naj se odločimo kot kmetje?

Nas kmete zanima in briga v prvi vrsti naš lastni gospodarski položaj in gospodarski položaj države. Od samih

«idejnih» bojov, kakor smo jih bili vajeni nekdanj, mi kmetje nimamo nič, pač pa nam ne more biti vseeno, ali bo država upravljana v korist velekapitala, ali pa bo upravljana v korist kmetov, delavcev in obrtnikov, torej v korist ljudi, ki si s poštenim delom v potu svojega obraza služijo svoj vsakdanji kruh.

Če pregledujemo programe raznih skupin, ki se sedaj bore za moč in oblast v državi, vidimo, da se bije pravi boj prav za prav samo med dvema listama: med listo predsednika vlade g. Bogoljuba Jevtiča in listo »izvenparlamentarne« opozicije z nosilcem dr. Mačkom na čelu. Mi nimamo proti listi dr. Mačka ničesar; moti nas pa dejstvo, da gospodje, ki so se zedinili v tej skupini, sami ne

vedo, kaj hočejo! Ali hočejo gg. Davidović, Jovanović in Spaho politično isto kakor dr. Maček? Na to vprašanje odgovora ne vemo in tudi nihče drugi ga ne ve! Ali hočejo gospodarsko isto? Ne vemo! In tako ne vemo odgovora še na mnogo drugih vprašanj!

V današnjih razrvanih gospodarskih razmerah pa je neobhodno potrebno, da natančno vemo, kaj kdo hoče, in ne samo tega, kaj kdo noče! Predsednik vlade g. Jevtič in njegova vlada so pa že ne samo z besedami, ampak tudi z dejanji dovolj jasno dokazali, kaj da hočejo: oni hočejo agrarno demokracijo, ki naj temelji na trdnem gospodarskem temelju združništva. To je pozitiven, jasen in določno izražen gospodarski program in zato bomo kmetje glasovali za agrarno demokracijo, ki jo zastopa lista g. Bogoljuba Jevtiča.

Minister dr. Marušič med svojimi volilci

Volilci so sprejemali svojega kandidata dr. Marušiča z zastavami in godbo. - Izjave g. ministra za ureditev denarnega trga in obrestne mere

Na velikonočni ponedeljek je obiskal kandidat-minister dr. Marušič v spremstvu bivšega ministra g. Pucelja severni del logaškega sreza, ki v njem kandidira. Ustavil se je v Zireh, Rovtiah in Hoderšici. Povsod so ga pričakovali poleg mnogoštevilnih volilcev tudi predstavniki krajevnih oblaslov gg. sreski načelnik, župani, staroste Sokola, gasilskih čet in ostali.

Sprejemi

V Zireh je bilo zbranih nad 500 mož in fantov, raz hiš pa so plapolale trobojnice. Pred občinsko hišo so pozdravili g. ministra sreski načelnik, župana iz Zirov in Logatca gg. Tršan in Primožič.

V Rovtiah se je kljub neugodnemu času — vršili so se občni zbori tamošnjih zadrug — zbralo pred Sokolskim domom presenetljivo veliko zlatih mlajših vaščanov z godbo na čelu, ki je ob prihodu g. ministra zaigrala narodno himno. G. ministra je pozdravil starosta Sokola g. Mevljak, osemletni fantiček pa ga je nagovoril in mu izročil lep šopek.

Prav tako lep je bil sprejem v Hoderšici, čeprav so bili komaj pičlo uro prej obveščeni, da pride g. minister. Pred gasilskim domom so ga pozdravili župan g. Turk, starosta Sokola, načelnik gasilske čete in predstavniki obmejnih bradov. Med tem so se že tudi zbrali vsi možje in fantje.

Govori ministrov

Na vseh treh krajih sta gg. ministra poročala o političnih in gospodarskih razmerah, pro-

gramu vlade in njenih nadaljnjih namerah.

Prvi je govoril minister in kandidat gospod dr. Marušič. V svojem izčrpnem govoru je zlasti poudaril potrebo

medsebojnega pomirjenja;

dalje, da je prav za obmejne kraje nujno potrebno, ter pogoj za kulturni in gospodarski obstoj, da prebivalstvo zaupa vladi in ji veruje.

Dalje je g. minister obrazložil gospodarski program vlade in njene namere za bodoče. Poudaril je, da je njena glavna in najnujnejša naloga čim hitreje olajšanje gospodarskih težkoč. Med svoje naloge šteje vlada ureditev denarnega trga, tako da bodo poslali

denarni zavodi zopet likvidni in da bo šla obrestna mera še dalje navzdol,

saj se dobro zaveda, da brez hitrega obloka denarja ni zdravega gospodarskega življenja in da je kredit še vedno predrag, zlasti za kmetijstvo.

Nato je g. minister Pucelj prikazal brezizglednost opozicionalnih list in opozoril volilce na škodljivost volilne abstinence, ki jo propagirajo bivši užaljeni voditelji, potem ko so zapeljali svojo nesodobno politiko v slepo ulico.

Zborovalci so spremljali poročila z živim zanimanjem in nagradili govornike z močnim aplavzom v dokaz, da hočejo slediti in voliti listo ministrskega predsednika g. Jevtiča.

Volilno gibanje

Štiri kandidatne liste

Do petka 19. t. m. so morale biti po določilih volilnega zakona predložene vse kandidatne liste kasacijskemu sodišču v Beogradu.

Predložene so bile sledeče liste:

1. vladna lista z nosilcem Bogoljubom Jevtičem, predsednikom vlade;
2. lista Jugosl. Narodne stranke; njen nosilec je dr. Svetislav Hodžera;
3. lista »združene opozicije« z nosilcem dr. Vladkom Mačkom;
4. socialistična lista; njen nosilec je dr. Živko Topalović;
5. lista »Zborac« z nosilcem Dimitrijem Ljotićem;
6. lista z nosilcem dr. Božom Maksimovićem.

Kasacijsko sodišče mora v roku 3 dni preiskati in izreči ali ustreza vložena lista vsem določbam volilnega zakona ali ne.

Kasacijsko sodišče je pa od predloženih 6 kandidatnih list potrdilo le štiri in sicer listo predsednika vlade g. Jevtiča, listo g. dr. Mačka, listo g. Ljotića in listo g. Maksimovića. Listi g. dr. Hodžere in g. dr. Topalovića sta bili zavrnjeni.

Listo predsednika vlade g. Bogoljuba Jevtiča je kasacijsko sodišče že potrdilo.

Število kandidatov

Na listo g. Jevtiča je bilo sprejetih 778 kandidatov. Imena kandidatov za posamezne okraje v Dravski banovini smo objavili že v zadnji številki.

Od bivših 25 narodnih poslancev jih kandidira za novo Narodno skupščino samo 12: gg. Hajdinjak (Dolnja Lendava), Gajšek (Konjice), Krejči (Maribor desni breg), Benko (Murska Soba), Petovar (Ptuj), dr. Vošnjak (Slovenjgradec), Prekoršek (Celje), Cerer (Kamnik), Lončar (Kranj), Mravlje (Litija), Makar (Metlika) in Mohorič (Radovljica).

Dva dosedanja poslanca (Pucelj in dr. Kramer) pa sta postala člana senata.

Poslancev bo izvoljenih najmanj 369 (ako bi razen Jevtičeve ne dobila nobena druga lista v celi državi vsaj 50.000 glasov, in največ 374, ako bi se vsaki listi posrečilo zbrati potrebnih 50 tisoč glasov; v tem slučaju so izvoljeni vsaj nosilci list.

Volilna zborovanja

V sedanjih pravi volilni borbi prirejajo kandidati na listi g. Jevtiča številna zborovanja svojih volilcev, ki jih pa zaradi skromnega prostora ne moremo vseh omeniti, ampak se moramo omejiti le na najbolj značilna.

V šmarskem srezu

Je imel kandidat g. Zdolšek iz Ponikve v nedeljo tri dobro obiskane shode: v Dobju, na Planini in v Št. Vidu pri Planini.

Najbolj zanimivo je bilo na Planini. Tu je treščil Zdolšek skupaj z dr. Ogrizkom, bivšim klerikalnim generalom, ki se je izneveril svojim bivšim somišljenikom in se vdinjal doktor Hodžerovi stranki. Njegovi nekdanji pristaši ne bi imeli nič proti temu, da je dr. Ogrizek uvidel napako svoje politike. Pričakovali smo, da se bo priključil kaki domači stranki. Zameravajo pa mu, da se je zdrenjal v stranko, ki ni zrasla na domačih tleh in je tudi po programu tuja našim razmeram. Program te stranke je naravnost nasproten programu, ki ga je doktor Ogrizek zastopal še pred nedavnim. Ni čudno, da gledajo njegovi bivši pristaši nanj z velikim nezaupanjem!

Na Planini smo slišali najprej odvetnika dr. Ogrizeka. Zdelo se nam je, da se sam zaveda, da njegov nastop ne bo našel priznanja. — Zdolšek gotovo ne bi bil žel tako zasluženega odobravanja, če ne bi bil nastopil še le po govoru dr. Ogrizka.

Zdolšek je kmet iz domačega sreza. Pozna razmere in sam čuti nadloge, ki tarejo njegov stan. Njegov načrt, kako bi se dalo odpraviti težkoče krize, odgovarja razmeram in potrebam našega sreza. Ko je Zdolšek govoril, smo videli kimanje z glavami in čuli glasno pritrdjevanje: »Ta, ta je naš!»

Po končanem zborovanju so se volilci zbirali okoli Zdolška, mu stiskali roko in mu obljubljali, da ga bodo volili. »Pa tudi druge bomo pripeljali, ki jih danes ni tu. Obljubiti nam pa moraš tudi Ti, da ne boš popustil od svojega programa, ki si ga zasnoval.«

V ljubumerskem okraju

prireja shode in sestanke prav pridno kandidat g. Skuhala. Prav lep shod je imel g. Skuhala v nedeljo v Gor. Radgoni.

Ban dr. Puc o nalogah županov

V torek 23. t. m. je obiskal ban dr. Dinko Puc na svojem službenem polovanju tudi Litijo, kjer so ga slovesno sprejeli vsi predstavniki oblasti, zlasti župani. Za izrečene pozdrave se je g. ban zahvalil v daljšem govoru, v katerem je naglašal zlasti

naloge županov,

ki so ob enem tudi predstavniki državne oblasti. Poudarjal je, da naša država polaga veliko važnost na občine, ker ve, da je župan tudi voditelj naroda. Zaradi tega pa je tudi dolžnost županov, da usmerijo svoje občane v pravo smer glede vseh vprašanj našega javnega življenja. Župani se morajo tudi zavedati le svoje vzvišene naloge. Znano je domoljubje naših predstavnikov občin. Mi vemo, da so dobri jugoslovani, vemo pa tudi, da so dobri Slovenci. Skupaj moramo delati za našo slovensko kulturo in za naše slovensko gospodarstvo. Konstruktivno delo je, kar se zahteva od nas. Zaradi tega ne smemo slediti onim, ki nočejo prevzeti odgovornosti v javnem življenju. Ako je kdo ob strani, nima pravice, da kritizira in da stavlja zahteve. Župani so glasniki vere v bodočnost. Župani morajo tudi v težkih časih, ki se vedno pojavljajo v življenju vseh narodov,

Shod je otvoril g. Sukič, nakar je g. Skuhala v daljšem govoru razložil program dela nosilca liste g. Jevtiča, prav tako pa se je bavil z vprašanji, ki se tičejo specielno ljubumerskega okraja. Za njim je še govoril njegov namestnik g. Zemljič, župan iz Slatine Radenci. Shod je pokazal, da uživa g. Skuhala polno zaupanje volilcev in tako je pričakovati, da bo gornjeradgonska okolica oddala glasove za kandidata kmeta g. Skuhala.

Ob desetih dopoldne se je vršil shod v Apačah, v kraju, ki je središče nemške manjšine. Shod je vodil gosp. Simončič. Tudi na tem shodu se je pokazalo, da bo nemška manjšina v strnjeni vrsti glasovala za g. Skuhala. Poleg njega so še govorili gg. Zemljič, Pajdaš in Kolarič.

Oba shoda sta bila dobro obiskana, kljub temu, da prijatelji abstinence že pridno agitirajo proti udeležbi pri volitvah 5. maja.

vzbujali v svojih občanah poguma za delo v korist splošnosti.

Nadalje je govoril

o javnih delih

Župani so zlasti opozorili g. bana na brezposelnost. G. ban, ki je dobro informiran o tem vprašanju, je obrazložil županom, kako bi bilo treba omiliti to vi resnici pereče vprašanje. Seveda bo tudi banska uprava z vsemi razpoložljivimi močmi sodelovala pri tem. Z javnimi deli, ki so ali predlagana ali pa že predvidena, deloma iz državnih kreditov, deloma iz banovinskega fonda za javna dela, se bo golovo položaj glede brezposelnosti dokaz izboljšal. G. ban je omenil nekatera javna dela, ki so predlagana ali že določena, kakor n. pr. razširitev ceste Izlake — Trojane, nadaljevanje cestne gradnje Višnja gora — Polica, regulacija Save, dalje gradnja moslu preko Save na Savi in pri Bregu pri Litiji, gradnja banovinske ceste Moravče — Drlija — Kandrše itd.

V razpravo je seveda tudi prišlo vprašanje gradnje zasavske ceste. G. ban je v razgovoru poudarjal važnost te ceste za vso banovino ter se z župani podrobno razgovoril o tem vprašanju.

Naša kmetška miselnost

Vsak odločen in neizprosni kmetški borec, ki ima jasne cilje in svoj nepopustljivi program, ve, da hoče nedeljivo in večno Jugoslavijo in da bo vedno stal na braniku svojega naroda in velike jugoslovanske države. Boj za državo ni od včeraj, stoletja so se borili najboljši sinovi našega naroda za to zemljo in niso v tej borbi nikdar popustili, ker so se zavedali, da le zedinjeni jugoslovanski narod zamore dati vse to, kar je narodni biti potrebno.

Danes in nikdar poprej niso bila naša pota posuta z rožami. Naše življenje je bilo težko in še tudi danes ni vse tako kakor smo si želeli. Glavno je, da je naš pogled usmerjen v bodočnost in da hoče vsak izmed nas doprinesiti svoj delež k skupnosti in sveto služiti svoji domovini. Povratka na stare čase ni in o naši narodni državi tudi ne bomo glasovali; mi smo to državo ustvarili in ona je za nas nad vse. Mi moramo pokazati, da je slovenski kmet složen in da je Jugoslavija močnejša kakor kdaj poprej in hoče vedno ostati.

Ne preseneča nas dejstvo, da imamo v volilni borbi nasprotnike, ki bi radi še vedno igrali nekam čudno vlogo v naših vrstah in tudi izven njih. Vemo tudi, da bi nas hoteli

razdružiti in razcepiti; povemo jim lahko popolnoma odkrito, da se jim to ne bo nikdar posrečilo in da se ne bodo nikdar povrnili trenutki, ko so izrabili kmetški volilni glas za svoje nakane. Danes imamo naš državni program, ki sloni na kmetški in gospodarski osnovi; mi hočemo s pomočjo zadrugištva zediniti kmetstvo, gospodarsko dvigniti našega, težko preizkušanega kmeta in dati kmetški večini kmetško državo. Kmet je temelj te države in kdo ima večjo pravico govoriti in delati za njo kakor ravno naša vas? Če posebno podčrtamo pomen zadrugištva za zedinjeno kmetstvo, hočemo povedati, da je šele s tem ustvarjena osnova za dobro ureditev državnega gospodarstva in da je zedinjeno zadrugištvo najsigurnejša garancija za državno in narodno edinstvo.

Končno: Hočemo nov čas in nove ljudi v našem političnem življenju, hočemo zedinjenje kmetstva pri letošnjih volitvah in novo gospodarsko demokracijo; pred vsem pa hočemo kruha za vsakega, poštenega dela in gospodarske svobode. Vsi, ki ste teh misli, zapustite stare stranke in stare prepire in pojdite z nami naprej v boljše dni in srečnejšo bodočnost.

Opozorilo naročnikom!

Vse naročnike, ki dolgujejo na naročnini za nazaj še kak znesek, opozarjamo tem potom, da vsak prizadej vsaj do konca tega meseca svoj zaostanek poravnaj. Vsakomur, ki bo ta naš opomin prezrl, bomo žal primorani nadaljnje pošiljanje »Kmetijskega lista« ustaviti.

Pozor – veliko pranje je skupno pranje

Krpe za čiščenje in drgnjenje se mešajo med ostalim perilom – kako lahko se na ta način prenesejo nevarne klice in nesnaga. Zato: Schichtov Radion za veliko pranje. Pri kuhanju razvija na milijone kisikovih mehurčkov, ki prodirajo skozi perilo, ga temeljito operejo in uničijo vse bolezenske klice.

SCHICHTOV
RADION
pere vse higijenično čisto

Sklep Zadružne šole

V sredo, dne 17. aprila ob 15 se je izvršil na Drž. dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani slovesen sklep Zadružne šole v Ljubljani, ki ima namen, podati kmečkim posestnikom in njih sinovom pa tudi drugim mladeničem temeljno izobrazbo iz zadrugništva, da bodo mogli ustanavljati in voditi kreditne in pridobitne zadrug.

Slovesnega zaključka so se udeležili: za kr. bansko upravo inž. Jos. Zidanšek, načelnik kmetijskega oddelka in inž. Jelačin, referent za zadrugništvo; za Zadružno zvezo v Ljubljani g. Karel Capuder, poslevodeči podpredsednik in za Zvezo slovenskih zadrug v Ljubljani g. načelnik Ivo Sanein.

Ravnatelj Zadružne šole g. Jos. Gogala je pozdravil navzoče zastopnike, ki so s svojo udeležbo dokazali, kako zelo se zanimajo za delovanje Zadružne šole. Dalje je poročal, da se je Zadružna šola pričela dne 15. oktobra 1934 in da je trajala do danes, t. j. 17. aprila 1935, torej polnih šest mesecev. V Zadružno šolo je bilo sprejetih 37 učencev, od katerih jih je priporočila Zadružna zveza 24, Zveza slovenskih zadrug pa 12, do čim je enega prijavljenca iz Koroške sprejel iz lastne inicijative ravnatelj sam, ker je prepričan, da so zadrugno izobraženi narodni delavci še posebno potrebni med našim ljudstvom tam onstran meja. Tekom šolskega leta so izstopili 3 učenci, tako da jih je bilo ob zaključku 34. Ti so pristojni v najrazličnejše okraje Dravske banovine: Ljubljana-okolica 4, Brežice 1, Celje 2, Gornji grad 3, Kamnik 2, Konjice 2, Kočevje 2, Krško 1, Litija 3, Logatec 2, Ljutomer 1, Laško 2, Maribor levi breg 2, Maribor desni breg 1, Novo mesto 1, Ptuj 3, Radovljica 1.

Dalje je poročal g. ravnatelj, da sta finansirali Zadružno šolo: Zadružna zveza v Ljubljani, ki je prispevala k vzdrževalnim stroškom 23.040 dinarjev, in Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani, ki je prispevala 11.520 Din. Razen tega je Zadružna zveza podpirala svoje priporočence tudi s tem, da jim je dala brezplačno stanovanje, perilo, luč, kurjavo in da je plačevala zanje šolske potrebščine, ki so veljale za njene podpirance 3437'25 Din, Zveza slovenskih zadrug je pa svoje priporočence denarno podpirala.

Vsi udeležniki Zadružne šole, ki so prosili kr. bansko upravo za podpore, so dobili štipendije v skupnem znesku 36.100 Din. Za podpiranje udeležnikov Zadružne šole se je posebno zavzel bivši ban g. minister dr. Drago Marušič, kateremu bodi tudi na tem mestu izrečena najtoplejša zahvala in priporočilo za v bodoče. Razen tega so prejeli nekateri udeležniki Zadružne šole še posebne podpore od okr. kmetijskih odborov. Izplačali so okr. kmetij. odbor Ljubljana-okolica 450 Din, Brežice 200 Din, Celje 500 Din, Maribor 800 Din.

Učni uspeh učencev Zadružne šole je naslednji: Zdelali so: 3 z odličnim uspehom, 8 s prav dobrim, 20 z dobrim in 1 z zadostnim uspehom. Dva učenca pa nista izdelala.

Po ravnateljevem poročilu so gg. predavatelji pregledno izpraševali predelano snov iz posameznih predmetov. Udeležniki so s svojimi odgovori dokazali, da so si predelano snov prav dobro prisvojili, in navzoči gg. zastopniki so izražali svoje začudenje, kako je mogoče v tako kratkem času s tako dobrim uspehom predelati tako obsežno snov.

Po izpitu se je g. načelnik inž. Zidanšek zahvalil g. ravnatelju in vsem gg. predavateljem ter opozoril učence, da jih v življenju čakajo še veliko težji izpiti. Če bodo tudi tega tako dobro napravili, da se bodo izkazali kot sposobne, po-

žrtvovalne, nesebične zadrugarje, potem je šola v polni meri izvršila svojo nalogo in je povsem dosegla svoj namen.

V imenu učencev Zadružne šole se je zahvalil Vinko Steržaj, ki je izrekel zahvalo kralj. banski upravi, Zadružni zvezi in Zvezi slovenskih zadrug za finančno pomoč, g. ravnatelju in gg. predavateljem pa za njihov trud in požrtvovalnost.

K sklepu se je g. ravnatelj Jos. Gogala zahvalil gg. zastopnikom za njihovo udeležbo in jih prosil, naj sporoče korporacijam, ki jih zastopajo, svoje vtise o delovanju Zadružne šole, dalje da sporoče zahvalo za denarno pomoč in podpirajo prošnjo za pomoč tudi v bodoče.

S tem je g. ravnatelj zaključil letošnjo Zadružno šolo, g. razrednik Kralj je pa nato razdelil izpričevala.

Absolventi Zadružne šole, ki so bili sprejeti od Zveze Slovenskih zadrug.

Nov zakon o zaščiti kmetij

Zakon o izvršbi in zavarovanju od 9. julija 1930 je pustil nerešeno vprašanje glede zaščite kmetij. Načrt uvodnega zakona za zakon o izvršbi in zavarovanju pušča v veljavi dosedanje zakonske predpise, ki veljajo v posameznih pokrajinah o zaščiti minimuma kmečkih posestev, vse dotlej, dokler se ne uzakoni zakon o zaščiti kmečkih posestev. Da se ne bi še naprej zvaljevala sestava zakonskega načrta o zaščiti kmečkih posestev, je zahteval pravosodni minister po notranjem ministru in kmetijskem ministru od vseh podeželskih občin in kmetijskih zadrug in organizacij, naj izjavijo, ali je v interesu kmeto-

valcev, da se kmečka posestva zaščitijo z omejitvijo izvršbe kmečkih posestev, zlasti pa, da povejo, do kakšnega obsega je treba zaščititi posestva v njihovih krajih, če smatrajo, da je ta zaščita potrebna.

Kmetje v drugih državah
odločajo v svojih stanovskih oprašanjih vse sami, pri nas pa samo v malenkostih. Zato nam je življensko potrebna stanovska organizacija.

Kmetška mladina

Iz „Društva kmetijskih strokovnjakov za Dravsko banovino“

Društvo naznanja vsem tovarišem, da se bo vršil društveni izlet na Koroško, dne 11. in 12. maja t. l. Vsi prizadeti tovariši naj si ta dva dneva zasigurajo, da ne bo potem nepravil. Natančna navodila slede.

Istotako opozarja društvo vse člane brez razlike ter ostale interesente na novo ustanovljeno »Udruženje jugoslovenskih poljoprivrednih strokovnjakov s sedeštem u Beogradu«. Naše društvo bo pristopilo v isto na občnem zboru, ki se bo vršil v Ljubljani za časa velesojma (polovična vožnja) dne 9. junija (Binkošti). Zato je velevažno, da se občnega zbora udeleži vsak član ter interesent. Vabljen je tudi predsednik našega novega »Udruženja poljoprivrednih strokovnjakov za kraljevinu Jugoslavijo« univ. profesor dr. J. Josipović iz Beograda.

Kot delegat pri ustanovni skupščini tega novega Udruženja je zastopal naše društvo višji inšpektor v p. Franč Gombač. Isti bo imel tozadeven referat na občnem zboru. Kolike važnosti je to novo udruženje se bo videlo v kratkem. Zato se vse članstvo že sedaj opozarja na ta zgodovinski dogodek v razvoju in okrepljvi nas vseh.

Razpravljalo se bo nadalje tudi o »Posmrtni pomoči D. K. S.«, katero se bo moralo popolnoma reorganizirati ali likvidirati. Člani tega odseka se nato posebno opozarjajo.

Jeseni bo društvo priredilo izlet na Oplenac na grob Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja in dalje v Južno Srbijo, Ohrid itd. Kdor se misli tega izleta udeležiti naj se zato ne veže na druge temu slične izlete.

Črnomelj

Preteklo nedeljo se je kmetška in obrtniška mladina iz Črnomlja in neposredne okolice zbrala v gostilni Sinkoviča k ustanovnemu občnemu zboru »Društva kmetijskih fantov in deklet«. Nepričakovano veliko število udeležencev je jasno pričalo, da vlada med tukajšnjimi mladinkami in mladenci živi razumevanje za društveno sodelovanje. Razveseljivo je dejstvo, da je vstopila vanj večinoma ona kmetška in delavska mladina, ki je stala do sedaj izven društvene življenja.

Pred pričetkom občnega zbora je zapel moški zbor fantov par lepih pesmi, ki so se jih naučili še pred ustanovitvijo društva pod spretno roko pevovodje g. Martenanca Justa, tuk. šol. upravitelja, ki je tudi požrtvovalno vodil s tov. Košuto pripravljajni odbor do ustanovnega občnega zbora. Istega se je udeležil tov. Bradač kot zvezni delegat iz Ljubljane, ki je izrekel pozdrave »Zveze« in obrazložil pomen in naloge ustanovljenega društva. Burni aplavz naj bo tov. Bradaču zahvala za krasno izvajanje. Vzpodbudne besede je spregovoril tudi tov. Stoklas Emeran, sreski kmetijski referent, ki ga poznamo kot strokovnjaka na svojem mestu. Kakor si je s svojim delom pridobil zaupanje belokranjskih kmetov, tako je tudi na občnem zboru na mah osvojil mladino, ki ga je hotela za svojega predsednika, kar je pa vsled zaposlenosti moral odkloniti in sprejeti odborniško mesto. Izročil je tudi tople pozdrave g. sreskega načelnika Vouška, ki se občnega zbora vsled zaposlenosti ni

mogel osebno udeležiti. Iz pozdravne besede g. župana Müllerja so bile vsej navzoči mladini dovoljno jamstvo, da mu je kmetška mladina zelo pri sre, ter da se ne bo strašil nikakih ovir kadar bo šlo za prosep novega pokreta. Sledilo je poročilo tov. Kuglerja kot delegata bližnjega bratskega društva na Talčjem vrhu. Tov. Košuta je nato prečital društvena pravila, ki so bila v celoti sprejeta.

Ko se je dvignil k besedi belokranjski zašlužni rojak, banski svetnik g. Lovšin Evgen, so vsi navzoči prekipevali veselja in zadovoljstva. Iz njegovih toplih besed je lahko vsak sklepal, da bo tudi ustanovljeno društvo pod okriljem njegove radodarne mecenške roke. V lepih besedah se je spomnil pok. tov. dr. Janžeta Novaka, nepozabnega očeta vseh »Društev kmetijskih fantov in deklet«. Obljubil je, da ne bo skrbel kot legalen varuh samo za njegovo osirotelo dečo, ampak tudi za društven pokret kmetijskih fantov in deklet, ki je izgubil z nenadno smrtjo dr. Novaka najvzlednejšega pobornika in iniciatorja. Zal, da je moral g. Lovšin vsled pozne ure občni zbor predčasno zapustiti.

Sledile so nato volitve odbora. Predložene so bile tri liste, ki se niso v bistvu mnogo razlikovale. Zborovalci so se enoglasno zedinili za kompromisno listo, in izvolili z velikim navdušenjem tov. Krašovca Viktorja za predsednika. Pred zaključkom se je tov. Stoklas Emeran v imenu novega odbora v prisrčnih besedah zahvalil tov. Košuti in šol. upravitelju tov. Martelancu, ki sta mnogo pripomogla, da je prišlo do ustanovitve navedenega društva v Črnomlju, posebno pa slednjemu, ki je vložil toliko truda v vežbanje moškega pevskega zbora, ki dokazuje danes z ubranim petjem, da je kulturni napredek novoustanovljenega društva v najlepšem razmahu. Izrazil je željo, da bi se delo v istem pravu nadaljevalo.

Ob splošnem navdušenju se je takoj vpisalo v društvo 75 članov in članic.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini

Naše mlado Društvo kmetijskih fantov in deklet je imelo na Cvetno nedeljo svoj redni letni občni zbor po enoletnem obstoju. Vodil ga je društveni predsednik tov. Karl Drogenik. Poročila so pokazala zelo lepe uspehe, osobito obe tekmi sta dosegli popoln uspeh. Delovati je pričela tudi knjižnica. Število članov polagoma, a stalno raste. Pri volitvah je bil skoraj v celoti izvoljen stari odbor. Le mesto tov. tajnika Perkoviča, ki mora k vojakom, se je izvolila tov. Korbarjeva. Občni zbor si je začrtal smernice za bodoče delo in pokazal odločno voljo za napredek organizacije.

Zreče pri Konjicah

Naše Društvo kmetijskih fantov in deklet je imelo svoj ustanovni občni zbor dne 14. aprila pri tov. Kračunu. Po uvodnem govoru tov. Venca o nalogah kmetške mladine, se je izvolil sledeči odbor: predsednik tov. Bombek Ivan, podpredsednik tov. Tinka Tič, tajnik Brglez Ferdo, blagajnik Košir Jože, knjižničar Talnoga Alojzija in Leskovar Angela. Odborniki: Višner Albin, Jančič Viktor, Golčer Miha, Videčnik Lojzka, Prešnik Jože, Skaza Pavla.

Načelnik dram. odseka Brglez Franc, načelnik gosp. odseka Orož Maks, načelnica žen. odseka Videčnik Lojzka. Pripravljamo igro »Kriopriseznika« in gremo naprej v boljšo bodočnost.

Sl. Konjice

Naše društvo K. f. i. d. je imelo svoj redni III. občni zbor v nedeljo, dne 7. aprila. O delu bomo poročali.

Tepanje

Društvo kmetijskih fantov in deklet v Tepanju je dobilo od kr. banske uprave travniško brano, ki se je člani pridno poslužujejo. Igrali bomo na binkoštno nedeljo.

Dražas vas

Pri našem društvu so se piščanci iz jaje, dobavljenih po kr. banski upravi, že izvalili in pridno skačejo po dvoriščih. V Gasilnem domu bomo igrali na belo nedeljo.

Vsem tovariškim Društvom kmetijskih fantov in deklet sporočamo, da so nam legitimacije in znaki pošli in da jih zaenkrat še nimamo v zalogi. Kadar jih dobimo, bomo z okrožnico ali potom Kmetškega lista objavili, da jih imajo tovariška društva zopet na razpolago.

Bloke

Naše Društvo kmetijskih fantov in deklet je priredilo v nedeljo, dne 14. aprila ob 3. uri popoldne v Novi vasi akademijo s petjem, ki je nadvse dobro uspela v moralnem, kakor tudi v gmočnem oziru. Na sporedu je bilo 15 krasnih pesmi, govor in zborna deklamacija. Fantje so se potrudili in so svoje vloge zelo dobro rešili.

Prireditve je posetil g. dr. Drago Marušič, minister socialne politike in narodnega zdravja, g. Fran Trček, ravnatelj Zveze slovenskih združenj in tudi drugega občinstva je bilo veliko, ker vlada splošno zanimanje za pevske prireditve. Fantje so se pokazali kot dobri pevci in upamo, da bo druga prireditve še bolj obiskana.

Dražas vas

Na občnem zboru Društva kmetijskih fantov in deklet smo po poročilih društvenih funkcionarjev, ki so navzočnim podali lepo bilanco kmetško-prosvetnega dela, za tekoče leto soglasno izvolili sledeči odbor: tov. Ivan Margač, predsednik; tovarišica Alojzija Ratej, podpredsednica; tov. Leopold Goričan, tajnik; tovarišica Malka Ratej, blagajničarka. Zborovanje, ki je bilo prav živahno, se je zaključilo v splošno zadovoljnost in so poedinci nesli idejo kmetškega pokreta v svoje vasi in domove.

Novice

★

Nov zakon o izvršbi

Komisija, ki jo je imenoval pravosodni minister, je sestavila načrt za zakon o izvršbi in zavarovanju in utemeljitev. Oboje je komisija izročila pravosodnemu ministru. Ministrstvo je načrt z utemeljitvijo razmnožilo in ga poslalo trgovskim, industrijskim in obrtniškim zbornicam, savezu kmetijskih združenj, odvetniškim in notarskim zbornicam, višjim sodiščem, posameznim ministrstvom, Državni hipotekarni banki, Privilegirani agrarni banki, Poštni hranilnici in Narodni banki, da povejo svoje mnenje in pošljejo svoje opombe pravosodnemu ministrstvu do 15. junija t. l. Na podlagi teh izjav se bo pospešila sestava končnega načrta in njegova uzakonitev, tako da bo uvodni zakon za zakon o izvršbi in zavarovanju dobil obvezno moč že tekom letošnjega leta.

Nova davčna prizivna odbora

Z odlokom finančnega ministra sta postavljena davčna prizivna (reklamacijska) odbora v Celju in v Novem mestu.

Oba odbora imata po 8 članov in po 8 namestnikov.

Prizivni odbor v Celju obsega davč. uprave v Celju, Gornjem gradu, Šoštanju, Šmarju pri Jelšah, Laškem, Brežicah in Kozjem.

Prizivni odbor v Novem mestu pa obsega področje davčnih uprav v Novem mestu, Črnomlju, Metliki, Krškem, v Kočevju in v Ribnici.

Regulacija Savinje

Pretekli četrtek je bila na srezkem načrtstvu v Celju zopet konferenca o regulaciji Savinje. Podban dr. Pirkmajer je prispel v Celje s politično-upravnim tajnikom g. Franom Mramorjem. Najprej je poročal g. inž. Mursa o do-

Čisti zobe — varuj se zobnega kamna

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

sedanjem poletju regulacije Savinje v Tremerju. Delo se je pričelo 27. marca s 57 delavci, od 15. t. m. dalje pa je pri regulaciji zaposlenih 227 delavcev. Čim se bo vreme ustalilo, se bo število delavstva še znatno pomnožilo. Podrobni načrti za drugo elapo, od km 20-995 na meji celjskega in laškega sreza do km 22-502 pri apnenici v Pečovniku so že predloženi ministrstvu za odobritev. Proračun za to elapo znaša 2.600.000 Din. Izdelan bo tudi detajlni načrt za regulacijo ovinka Savinje pri Marijagradcu. Na konferenci je bila tudi določena strokovna komisija za reševanje raznih tehničnih vprašanj, ki se pojavljajo pri izvedbi regulacije Savinje. Trelja elapa, regulacija Savinje pod Slarim gradom pride na vrsto v proračunskem letu 1936./37.

Znižanje obrestne mere v »Zanatski (Obrtni) banki«

Upravni odbor Obrtne banke v Beogradu, ki ima svojo podružnico tudi v Ljubljani, je znižal obrestno mero za svoje dolžnike od 1. maja dalje takole:

1. obrtnikom poedinecem brez delnic Zanatske banke z 10 na 9 1/2 odstotka letnih; 2. obrtnikom poedinecem z delnicami zavoda z 10 na 9 odstotkov letnih pod pogojem, da imajo za vsakih 2 tisoč Din posojila vsaj po eno delnico; 3. obrtnikom, proizvajalnim zadrugam z 10 na 9 odstotkov letnih; 4. obrtnim kreditnim zadrugam z 8 na 7 odstotkov letnih; 5. obrtnikom zbornicam z 8 na 7 odstotkov letnih; 6. fondom obrtniških domov z 8 na 6 odstotkov letnih; 7. za posojila na podlagi državnih vrednostnih papirjev in delnic Narodne banke in Priv. agrarne banke z 10 na 7 odstotkov letnih.

Besen izzivač

Pretekli ponedeljek je bil v Škocjanu na Dolenjskem sejum. Zvečer po sejmju je šlo nekaj ljudi v gostilno in med njimi je bil tudi občinski odbornik Zagorc. Pri drugi mizi pa je sedel čevljar Tomazin, ki je prebil ves dan v gostilni in goste samo nadlegoval in izzival. Izzival je tudi Zagorca, ki ga je psoval z besedo »pes« i. d. in ga zagrabil z roko za prsi. Zagorc je nasilneža odrinil, da je Tomazin padel, a se je takoj zopet pobral in odšel domov.

Doma pa je poiskal revolver, se vrnil zopet v gostilno in Zagorca ustrelil z besedami: »Tu imaš!« Zločinca so orožniki takoj prijeli.

Posestnik Zagorc pa zapušča 4 nepreskrbene otroke...

Razbojništva sredi Ljubljane

Kriminalna kronika Ljubljane že dolgo ni bilo tako živa kakor za letošnjo Veliko noč.

Ljudje še niso popolnoma pozabili na napad na sodnijsko uradnico Kalanovo, ki jo je neznan zlikovec udaril po glavi z nekim topim predmetom tako, da so ji zdravniki komaj rešili življenje, obenem pa ji odnesel okoli 25.000 dinarjev (v gotovini 2000), se je pretekli (veliki) petek dogodil nov sličen zločin.

V Slomškovi ulici je stanovala šivilja Tončka Severjeva, doma iz Škofje Loke. Bila je šivilja, ki je bila pri gospah prav priljubljena. Stanovale je sama v pritlični sobici. V petek je šla še dopoldne na trg. Po njenem povratku domov pa jo je zločinec ali že čakal v sobi, ali pa je stopil kmalu za njo v stanovanje, kjer jo je z likalnikom pobil na tla. Vsa v krvi in zrazbito lobanjo jo je našel neki njen sorodnik, ki jo je hotel prositi, naj mu zlika za praznike hlače. Nesrečno šiviljo so takoj prepeljali v bolnišnico, kjer so jo operirali.

Skoro istočasno pa je v Ljubljani ob poti na Rožnik napadel neznan fantalin, kakih 17 let star, gospo Drenikovo, ko se je vračala domov na Drenikov vrh. Iztrgal ji je ročno torbico, v kateri je bilo okoli 80 Din. Denar je pobral, torbico pa je na begu vrgel proč.

20letni brezposelni klepar M. V. pa je hotel vlomiti zvečer v neko trafiko. Zasačil pa ga je sin lastnice, ki je zlikavca s pomočjo priklicanega stražnika tudi prijel.

Ni dvoma, da ogrožajo javno varnost v Ljubljani najbolj tisti številni »brezposelni« delomržeži, ki rinejo od vseh strani v Ljubljani, ker upajo, da bodo tu lahko brezskrbno in brez dela živeli na račun dobrosrčnih ljudi. Te ljudi pa je treba za vsako ceno iztrebiti, in dokler za take barabe ne bo ustanovljeno posebno koncentracijsko taborišče, kjer bodo morali pod strogim vojaškim nadzorstvom delati in z zaslužkom plačevati svoje vzdrževanje in stroške za stražo, tako dolgo pred to golaznijo ne bo miru! Proti tej nadlogi mora pristojna oblast nekaj ukreniti, ker to le ne gre, da bodo taki šmrkavci ljudi klali kar pri belem dnevu!

*

Otvoritev prvega obrtniškega počitniškega doma v državi. Na veliki ponedeljek je ljubljanski škof dr. Rožman slovesno blagoslovil »Dom jugoslovanskih obrtnikov«, ki ga je zgradilo »Društvo jugoslovanskih obrtnikov« na Govejku pri Medvodah. Dom je namenjen za počitnice obrtnikom in njihovim družinam. Ta dom je prvi te vrste v naši državi.

Nevarnega vlomilca so zaprli orožniki v Poljčanah. Je to 23letni Lovrenc Rajšp od Sv. Križa nad Mariborom. Zbirka njegovih grehov je precej obsežna. Posebno rad se je držal v Dravinjski dolini in v Haložah.

Za obdarovanje siromakov za Veliko noč je darovala ljubljanska mesna občina 30.000 dinarjev.

Nesreča v mlinu. Pretekli teden je zgrabilo veliko gonilno kolo v mlinu Jakoba in Ane Gale v vasi Perovo pri Grosupljem domačega 11letnega sina Stanka in ga strahovito obtoklo. Komaj so pa fanta rešili, je umrl, še preden je prišel poklicani zdravnik.

Veliko volilno manifestacijsko zborovanje

se vrši

v nedeljo 28. maja v Ljubljani
na Kongresnem trgu

Govorili bodo:

predsednik vlade

Bogoljub Jevtić,

finančni minister

dr. M. Stojadinović,

prometni minister

ing. D. Vujić,

minister

Avdo Hasanbegović,

minister

dr. Drago Marušić

Zborovanja se udeležimo vsi!

Od robea do zastorja! Tak naslov nosijo navadno katalogi, ki nam nudijo pregled potrebne perila v gospodinjstvu. Ravno tako obsežna je mogočnost uporabe Schichtovega Radiona, kateri je danes najidealnejše sredstvo za pranje vsakega perila.

Ciganska nadloga v kočevski okolici. Trgovina Grajša na Mali gori pri Kočevju je imela v eni zadnjih noči nepovabljenе goste, s katerimi je razen 1400 Din gotovine v bankovcih in kovancih izginil tudi dobršen del zaloge. Vlomilci so odnesli med drugim siv dežni plašč s trgovčevim monogramom, cel kup srajc, več parov čevljev, 3 ducale moških, ženskih in otroških nogavic in še več raznih drugih dobrot, čokolade, klobas, sladkorja, likerja, slivovke, kave, čaja, tobaka in cigaret. Talvine je osumljena družba dveh ciganov in ciganke, ki so se ta čas polikali okrog Male gore.

Novi leseni most čez Dravinjo pri Sludenicah bodo začeli graditi po velikonočnih praznikih. Most bo dolg 28 metrov.

61. sejem kmetijskih strojev Jugovzhodna razstava

Vratislava, 16.—19. maja 1935

Poljedeljski stroji, orodje in oprava, razstava plemenske živine in konj, stroji za obdelavo kovin in lesa, hišno in kmetско gospodarstvo, prevozniki, radijski aparati, pisarniški stroji, stavbarstvo, zgradba cest.

Pojasnila in sejemske izkazi v vseh zastopstvih proge Hamburg—Amerika in Srednjeevropske potne pisarne.

Obsojeni izkoriščevalci revnih ljudi. V pek se je pred mariborskim okrožnim sodiščem zaključila afera tukajšnje »Splošne in gospodarske zadruge«, ki spominja v svojem delovanju na mariborsko »Kmetijsko eksportno zadrugo«. Pred malim senatom so se zagovarjali 39letni posestnik Franc Vogrinc iz Sv. Jakoba, 43letni stavbeni delavec Martin Jarc iz Maribora, 48letni zasebni nameščeneec Marko Kardinar iz Pobrežja in 47letni trgovski pomočnik Ivan Wolfond iz Maribora, ker so v času od srede 1932. do konca 1933. na področju Dravske banovine sami ali po poverjenikih obljubljali podporo v primeru brezposelnosti in ponujali posojila proti takojšnjemu izplačilu vpisnine 50 Din in 400 Din za druge stroške, češ da prejmejo posojilo najkasneje v dobi treh tednov. Ljudje so plačali, dobili pa nič. Na ta način so dovedli v zmožo 71 oseb. Četudi je bila zadruga oblasveno razpuščena dne 18. marca 1933, so omenjeni štirje še vedno naprej delovali. Vogrin in Jarc sta bila člana načelstva in sta bila obsojena na leto dni robije, Kardinar in Wolfond pa sta bila uslužbenca in je bil Wolfond obsojen na 10 mesecev, Kardinar pa na osem mesecev strogega zapora.

Tisočak je splaval po Dravi. Te dni je šel preko dravskega mosta neki kmet z Dravskega polja. Naključje je hotelo, da si je prav na mostu domislil, da mora prečitati še neko pismo, ki ga je imel v listnici za denar. Pri tem mu je listnica padla na tla in veler mu je odnesel tisočak v Dravo. Mož je obupan hitel pročitati pomoč vojaštvo, ki je bilo pri vežbah niže mostu, toda hladni valovi Drave so tisočak pogoltnili.

Žalosten pogreb. Na veliko soboto so v Mariboru pokopali delavca Kelnariča, ki ga je zasipal sviž v vodnjaku. Izkopali so mrtvega v dobrih 5 urah, živega pa niso mogli rešiti niti v 3 dneh. Delavske organizacije so se pritožile na vsa pristojna mesta in zahtevajo strogo preiskavo o tem žalostnem slučaju.

Velika tatvina v Celju. Pretekli teden so neznan lopovi odnesli iz tovarne »Jugoles« več dragih strojnih delov v vrednosti 6 tisoč Din.

Dober lov. Ljubljanska policija sedaj po zločinu v Slomškovi ulici, o katerem poročamo na drugem mestu, prav pridno prireja »racije« (love) na številne potepine, ki se klatijo po Ljubljani brez dela in žive le od beračenja, od tatvin

Janko Furlan:

Kam — kako — zakaj?

Za gospodarsko krizo ima vsak svoj prikladen bič, zato padajo udarci po njej od vseh mogočih strani: kriv je kapital, stroj, racionalizacija, navijanje cen..., oni-le bije po svetovni vojni, po preobljudenosti zemlje in po prevelikih mestih..., tam pa pada po svetovnih nazorih ali po napačnem gledanju na svet in življenje, po razrednih bojih in političnih strankah, po vladah in uradništvu... Tako pada križemkrajem, kakor je pač kdo »poučen« — Kdo ima prav? Nihče in vsi! Vsi pa zato, ker je v vsoti teh in drugih trditev glavni ali bistveni vzrok. Vsakemu pojavu — zdravju, moči, rasti..., boleznim, hiranju, razpasti itd. mora biti dan vzrok. Tako tiči tudi tukaj glavna korenina, osnovno zlo. Temu stanju rečemo kriza radi pogrešanja nečesa, v tem primeru zaradi pomanjkanja tega, kar je življenjska nujnost — hrana, stanovanje, obleka ali pa sredstev za nabavo tega; za tem pogrešamo drugo, dasi z ozirom na življenje manjšo nujnost — notranjo ali duševno hrano.

Delovne roke so ustvarile prvih dovolj, če ne celo preveč — saj čitamo in slišimo o uničenju riževih, kavinih in drugih nasadov, o uničenju kavinega zrnja itd. — a vendar delovnim množinam tega primanjkuje. Prirodni človek ne more tega protislovja umeti in se vse njegovo bistvo temu upira. A je tudi tukaj prav tako kot v prirodnih pojavih: v kolikor se neke, n. pr.

in vlomov. Pri zadnji raciji ji je padel v roke neki A. D., še mlajši človek, ki so ga dolgo zastoj zasledovali. Ta fant je lepega dne opazoval, kam je žena posestnika Josipa Pogačarja v Zg. Hotiču ob svojem odhodu skrila hišni ključ. Ko je videl, da je varen, je pa ključ poiskal in iz hiše odnesel 3700 Din v gotovini in hranilno knjižico na 32 tisoč dinarjev. S tem denarjem je odšel v Ljubljano, odkoder se je v spremstvu dveh tovarišev in nekega veselega dekleta odpeljal z avtom v Dalmacijo, kjer so prodali hranilno knjižico za 16.000 Din, nato so pa veseljačili cel teden. Ko jim je pošel denar, so se pa vrnili v Ljubljano, kjer je podjetnega fanta zgrabila roka Pravice.

Nova žrtev planin. Na Grintovcu je padel v Kamniških planinah na praznike 24letni jurist Mirko Gombač v 300 metrov globok prepad, kjer je takoj mrtev obležal.

Bogato poročno darilo je poklonil pruski ministrski predsednik Göring, ki se je pretekli teden poročil, svoji nevesti. Dal ji je krasno krono s 35 briljanti; sredi krone pa je »ključasti križ« iz safirjev, obdan z briljanti. Dalje ji je poklonil tej kroni primerno ogrlico, prstan in zapestnico.

Med volkove sta padla dva ruska letalska častnika, ki sta se dvignila na letalu iz Moskve, potem pa, ko sta preletela že nad 200 kilometrov, sta zašla v gosto meglo, da sta se morala spustiti na tla. Na tleh sta pa videla, da sta prišla med čredo sestradanih volkov. Nekaj volkov sta pobila z revolverji, nato pa sta komaj ušla v neko samotno hišo, kjer sta se branila tako dolgo, da so se volkovi razkropili.

zemlja, nakopiči, v toliko je je drugje manj; čim večja njena grmada, tem večja ob njej globina. V kolikor nam torej nujno potrebna dobrina — blago ali denar — primanjkuje, v toliko so se morale te dobrine neke nagomiliti in to samo zato, ker mora nekdo imeti od tega kako ugodnost ali korist (interes).

Ta interes bi mogli označiti z eno besedo: **pohlep** in ga primerjati z lakoto, ki pa ni istovetna z naravno telesno lakoto, ker je **notranjega, duševnega (psihičnega) izvora** in gnana od neke bolesterne strasti. Tak pohlepnež je nedostopen in neobčutljiv za vse, kar je izven njegovega interesa, vidi in išče povsod le samega sebe ali svoj »jaz«, ki predstavlja neugnano samoljublje (egoizem). Da to svojo strast teši — le teši, ker uteši je ne — sega po umetno skovanih sredstvih, ki mu omogočijo množiti stvarne (snovne) dobrine, t. j. sirovine (rudnine, živali, rastline in njih plodove) ali njih izdelke (orodje, stroji, obleka itd.) ali denar. **To se imenuje kapital** (kapital = glavica = kar je glavno za življenje).

Kapital je torej plod narave in dela. Če pa predpostavljamo, da bi brez narave našega življenja ne bilo, ostane samo opredelitev: **Kapital je delo.**

Delo pa je dvojno: telesno in duševno in temu dosledno je tudi kapital dvojen: **zunanji (premoženje, imetje) in notranji ali duševni.** Ročni delavec — delavec, kmet, obrtnik — ustvarjajo ali pripravljajo plodove (dobrine),

Razno

★

Monopolski predmeti bodo cenejši

20. aprila je imel upravni odbor monopolske uprave sejo, katere se je udeležil tudi finančni minister dr. Stojadinović. Na tej seji so sklenili znatno pocenitev nekaterih monopolskih predmetov.

Pocenili bodo predvsem lobačne izdelke. Tobak vrste »Trebinjac« bo pocenjen od 750 na 600 Din za kg, cigarete »Karagjorgje« od 1600 na 1200 (za tisoč komadov), »Jadran« od 1100 na 900, »Kosovo« od 950 na 800, »Strumica« od 850 na 700, »Sumadija« od 800 na 600, »Mignon« od 650 na 500, »Vardar« (brez nikotina) od 600 na 500, »Vardar« in »Drina« pa od 500 na 450 Din za tisoč kosov.

Pocenili bodo tudi sol. Nove soline, ki bodo kmalu začele obračevali, bodo omogočile zalaganje prebivalstva z domačo soljo. Sol za jedi bo veljala namesto sedanjih 500 le 400 Din za 100 kg, jodirana sol le 300, namesto 350 Din, živinska sol 125 namesto 160, sol za ribiče pa 30 Din, namesto 55, 52 in 40 Din.

Vžigalice so doslej prodajali v škalljicah, kjer je bilo po 40 do 60 kosov. Taka škalljica je veljala 1 Din. Sedaj pa bodo prodajali škalljice s 60 vžigalicami po 1 Din, škalljice po 30 vžigalic pa po 50 par.

ki so potrebne telesnemu (hrana, obleka, stanovanje), duševni delavec — učitelj, duhovnik, profesor i. dr. — pa one, ki naj obogaté, širijo in poglobljajo človeški duh. Kapital je torej človeštvu nujno potreben in kot tak ali sam po sebi nedolžen, če pa je nagromaden v posesti maloštevilnih poedincev-bogatinov, je občestvu ali človeški družbi v strašno zlo. Temu zlu, tej nenasitni lakoti in težnji po kupičenju kapitala ali materije (materija = tvarina, snov), pa bilo celo v največjo pogubo sočloveku (človeštvu), rečemo kapitalizem. Kapitalist obožuje le materijo ali bogastvo in samo to gibalo je končni smoter njegovega udejstvovanja. Materializem je torej istoveten s kapitalizmom in sta otroka iste krvi. Prav sodobno socialno življenje nam more nazorno pokazati in razgaliti duh kapitalizma, njegova pota in cilje. A še bolj razločno bi mogli spoznati njegov značaj, če bi le bežno pokukali v njegova središča — v vlemesta, kjer razpada človeštvo v dveh tako ločenih mlakužah: v ugodju in sijaju, v moči in slavi bogastva, po drugi pa v popolnem izžerpanju ogromnih množic. Človeka bi pretresel strah in bi se mu v grozi in bolesti izvilo iz prsi: »Človek, kam polziš?«

Vsiljuje se vprašanje, če je pojav kapitalizma, oziroma če so po njem izzvane socialne krivice novejšega izvora. V ta namen moramo bežno prelistavati povestnico vsaj par kulturnih narodov iz preteklosti.

(Dalje prihodnjik.)

Cigaretni papir »Job« bo veljal 1:50 Din (doslej 2 Din), papirčki posebne vrste pa bodo po dinarju (doslej 1:50 Din) za 60 listkov, po 50 par pa za 30 listkov.

Minister je naglasil na seji, da je to prvo znižanje cen za monopolne predmete.

To znižanje ni posebno veliko, nekaj bo pa le zaleglo, posebno danes, ko mora vsak razumen gospodar računati z vsakim dinarjem. Znižanje cen pa bo potrošnje brez dvoma kolikor toliko dvignilo, kar se bo ugodno poznalo tudi pri državnih finančah.

Organizacija sadnih izvoznikov

Preteklo sredo se je vršil v Mariboru sestanek interesentov za ustanovitev nove organizacije sadnih izvoznikov, ki ima namen, da vzporedno s prisilno organizacijo (Udruženjem sadnih izvoznikov in sadnih trgovcev) zastopa interese izvoznikov na eni strani in producentov na drugi strani. Sestanka se je udeležilo okrog 15 najmočnejših izvoznikov ter zastopniki Kmetijske družbe in Gospodarske zveze v Ljubljani. Odboren je bil načrt pravil nove organizacije, nakar se je vršil razgovor o potrebi informacijske službe. Posebno so interesi poudarjali, da je treba sestaviti uzance za sadno trgovino, ki lahko preprečijo marsikak spor. Sestanek je vodil g. Srečko Kranjc, Zbornico za TOI v Ljubljani je zastopal zbornični konzulent gosp. Zagar. Taka organizacija sadnih izvoznikov je umestna zaradi tega, ker se danes pogosto dogaja, da zaradi neorientiranosti naših trgovcev odhaja naše blago v inozemstvo po cenah, pri katerih še inozemski posredovalci zaslužijo mastne dobičke. Zakona proti korupciji.

Potrebna navodila je komisija že dobila. Namen zakona je, da se čim uspešneje preprečijo zlorabe v javni službi in da se krivci čim občutnejše kaznujejo. To hočejo doseči z določbami, ki naj omogočijo lažje odkrivanje korupcijskih afer. Dalje je tudi predvidena možnost preiskave radi ugotovitve imetja ali dohodkov in njihovega izvora.

Zakonik o modi

Prvi zakonik, ki ureja modo, je izdala kitajska vlada v Nankingu. V tem zakoniku je zbralo kitajsko ministrstvo za pravosodje vse dosedanje naredbe, ki se nanašajo na modo. Tako je prepovedano nositi čevlje, ki noge krivé ali zožujejo, prepovedano pa je tudi preveliko posnemanje tuje mode.

Škorpioni za davke

V Perziji živi čuda škorpionov in vlada si prizadeva na vso moč, da bi te strupene živali zatrla. Vsa dosedanja poskušana sredstva pa niso dosti pomagala.

Sedaj pa je vlada dovolila kmetom, ki imajo kaj davčnih zaostankov, da lahko plačajo do 75 odstotkov zaostalih davkov s škorpionji (po določeni ceni). Kmetje so za ta zakon kar navdušeni in pridno love škorpione za davke. Vlada pa je tudi zadovoljna, ker je dosegla svoj namen.

Vsi avtomobili za cesarja

Iz Abesinije poročajo, da je »neguš« (abesinski cesar) izdal odlok, da morajo biti njemu na razpolago vsi avtomobili, ki so last njegovih podanikov. Zaenkrat ta odlok še nima posebnega pomena, ker razun njega in diplomatskih zastopnikov nima še nihče svojega avtomobila, toda sčasoma bo že drugače. Mogoče se bo dala ta pravica tudi odkupiti, ker je jako verjetno, in tako si bo ustvaril »neguš« prav lepe nove dohodke.

Nekaj za gospodinje

Špinača spada med tiste zelenjave, ki vsebujejo precej železa in pa tistih snovi, ki jim pravimo »vitamini«. Zaradi obilice teh snovi je špinača jako priporočljiva zlasti za bolnike, zdrave ljudi pa močno krepi.

Med kuho na vodi pa špinača izgubi mnogo teh snovi. Zato je dosti boljše, če špinačo samo dobro očistiš in opereš in oprano takoj pristaviš, da se samo duši in pari v toliko vode, kolikor je na njej obvisi od pranja. Med povrevanjem se izcedi iz špinače same dovolj vodenega soka, ki ga pa ne smeš vreči proč, pač pa z njim zalivaš špinačo, ko je že pripravljena in sesekljana.

Špinačo pripraviš lahko na več načinov:

a) špinačo na švedski način (kot priloga k jajčnim jedem, k možganom ali ocvrtim jetram): Izberi in operi primerno količino špinače in jo daj pariti na 10 dkg surovega masla. Pari jo dobro četrt ure. Nato špinačo na pol drobno sesekljaj, potem jo daj nazaj v kozico in jo zalij s sladkim mlekom. Osoli jo in nekoliko popopraj. Ko je špinača kuhana, jo potrosi z nadrgnjenim trdim sirom.

b) špinača na švicarski način:

Primerno množino špinače pari na pol, jo stiani, sesekljaj in jo pari na 10 dkg surovega masla do kraja. Nato jo zalij z njenim sokom (vodo) in prilij nekoliko belega vina, osoli in opopraj in potresi s sesekljanim majaronom. Nazadnje jo potresi z moko, da se zgosti. Nazadnje ubij vanjo surovo jajce (ali pa več, če je špinače več).

c) špinača na ogrski način:

Pari špinačo kar na suhem in potem jo dobro sesekljaj. Nato zreži 10 dkg prekajenega špeha na drobno, prideni eno narezano čebulo in nekoliko paradižnikov (če je pri rokah) in vse to zamešaj v špinačo, ki jo zaliješ z njenim sokom od parjenja. Osoli in popopraj in dodaj še nekaj sladke smetane.

Radio

od 28. aprila do 5. maja 1935.

Nedelja, dne 28. aprila: 7.30: Kmetški vrtič (Vardjan Franc) — 9.00: Versko predavanje (p. Regalat Čebulj).

Ponedeljek, dne 29. aprila: 18.20: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna).

Torek, dne 30. aprila: 13.20: Kmetški trio (Nachförg, Stanko, Gregor) — 20.00: Volilno in politično poročilo — 20.15: Nekaj za mesto nekaj za vas, nekaj za res in nekaj za špas.

Sreda, dne 1. maja: 18.00: Pogovor s poslušalci (prof. Prezeli) — 19.10: Naloge sokolstva z ozirom na zakon o obvezni telovadni vzgoji (Josip Jeras).

Sejmi

29. aprila: v Vojniku, pri Sv. Mohorju pri Podčetrtku, Rogatecu, Prigorici (Ribnica), Konjicah, Dolu pri Hrastniku, Krki, Igu, Ribnici, Jagnenci pri Vačah, Sv. Lenartu v Slov. gor. 30. aprila: Vel. Gabru, Metliki, Bušči vasi, Turinšu.

1. maja: v Podsredi, Sv. Barbari v Halozah, Muti, Velenju, Križevem, Vranskem, Sv. Petru pod Sv. gor., Razkrižju pri Ljutomeru, Zeleznikih, Svibnem, Tirni, Planini pri Crn., Travi, Boh. Bistrici, Dobropoljah, Ljubnem, Sv. Filipu v Veračah, Hajdini, Sv. Roku, Sevnici, pri Mariji v Jaren.

2. maja: v Rakitni, Pricerkvi (Struge), Črnomlju, Banji Loki, Peklu pri Poljčanah.

3. maja: Loki pri Zidanem mostu, Fari, Selcah, Ložu.

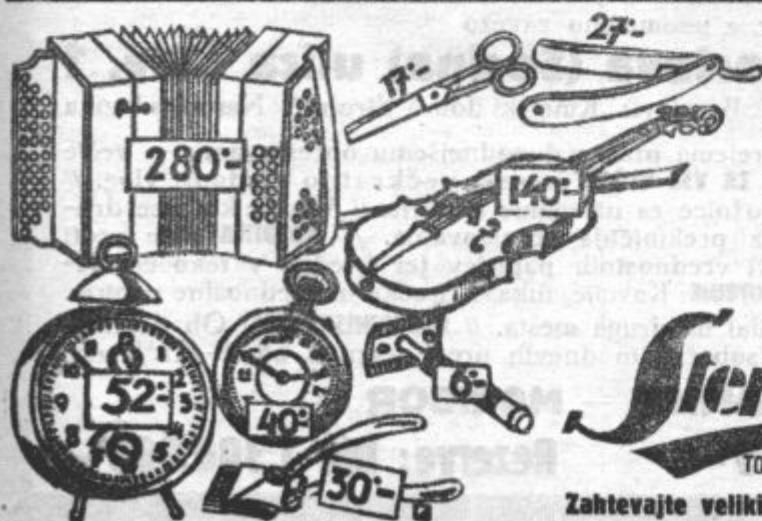
4. maja: St. Rupertu, Vel. Brusnicah, Domžalah, Jesenicah, Kočevju, Krškem, Litiji, Poljanah, Sorici, Sred. vasi, Slov. Bistrici, Sv. Juriju ob južni žel., Sv. Lovrencu, Svičini, Gor. gradu, Sv. Trojica v Slov. gor.

Valute

1 ameriški dolar	Din 43'60
1 nemška marka	Din 17'56
1 švicarski frank	Din 14'21
1 angleški funt	Din 212'—
1 francoski frank	Din 2'90
1 češkoslovaška krona	Din 1'84
1 italijanska lira	Din 3'64

Vrednostni papirji

2½% Vojna škoda	Din 372—375
7% investicijsko posojilo	Din 75—76
7% Drž. hipotek. bank.	Din 70—73
6% begluške	Din 65—66
4% agrarne	Din 46—48
7% Blair posojilo	Din 67—68
8% Blair posojilo	Din 78—80
Privilegirane agr. banke	Din 260—262

Razna glasbila

kakor tudi ure, britve, nože, škarje i. t. d. dobavi letos po zelo znižanih cenah

TRGOVSKI DOM
Siernecki Celje št. 63.
TOVARNA PERILA IN OBLEK
Zahtevajte veliki ilustrirani cenik!

Posnemalnike, brzoparilnike

na obročna odplačila pri

„TEHNA“, Ljubljana

Mestni trg 25. — Sprejemno potnike!

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hile in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA GREGORČIČEVA št. 23

Tel. 25-52 Telegram: Tiskarna Merkur

Najboljšo modro galico

izdeluje tovarna

„Zorka“ v Subotici

po staroznanem ausiškem (Aussig-Ustje) načinu, ki je zajamčeno 98—99% in najcenejša, ker se izdeluje v naši državi in se ne plača carine. Produkcija je pod stalnim nadzorstvom ministrstva poljoprivrede.

Dobavlja

**Kmetijska družba
v Ljubljani**

EKONOM

I. L. I. O. I.

v Ljubljani

Kolodvorska ulica 7

Telefon interurban 25-96

(v lastni hiši)

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žlindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskoga solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne „Ilovac“, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke.

KRIZE BO KONEC,

ko bodo domači denarni zavodi mogli zopet dajati
nova posojila iz novih vlog,

Zaupajte Vaš denar

**Mestni hranilnici
Ljubljanski,**

ki izplačuje nove vloge, vložene po l. 1933, neomejeno ter jih obrestuje po 4 do 5%,

Vloge nad Din 400,000.000—

Rezerve Din 14,600,000—

**Manufakturna veletrgovina
Fran Hrehorič**

Ljubljana, Dunajska cesta 28

se priporoča cenj. trgovcem pri nakupu blaga
Zmerne cene! Postrežba točna!

**Moko, kuruzo, oves, riž, kavo, olje
vseh vrst semena kakor ostalo
špecerijsko blago**

Zaloga stavbnega materiala kakor: cementa, strešne in zidne opeke od priznane tovarne Bohn, lepenke, žebeljev, betonskega železa, apna ter vseh v zidarsko stroko spadajočih predmetov

Velika izbira vseh vrst manufakturnega blaga po najugodnejših cenah nudi znana vpeljana trgovina

A. Jeglič

POLEG KOLODVORA V LESCAH PRI BLEDU

Zaloga vsakovrstnih umetnih gnojil z navodili brezplačno!

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica šte. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavi: „Kmetijski dom“. Ziro rač.: Narodna banka

VLOGE na knjižice in tekoči račun sprejema proti najugodnejšemu obrestovanju — večje stalne vloge po dogovoru. // **JAMSTVO ZA VSE VLOGE** presega večkratno vrednost vlog. // Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. // Vložne knjižice drugih zavodov sprejema v inkaso brez prekinjenja obrestovanja. // **POSJILA** daje proti poroštvu, na vknjižbo in proti zastavi vrednostnih papirjev ter kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. // **OSKRBUJE**: Kavcije, inkase, srečke in vrednostne papirje. **PRESKRBUJE**: Čeke in nakaznice (nakazila) na druga mesta. // **BLAGAJNISKE URE**: Ob delavnikih od 8—12¹/₂, in od 3—4¹/₂, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12¹/₂ ure.

Podružnici: **KAMNIK — MARIBOR**

Stanje vlog: Din 35,000.000—

Rezerve: Din 1,300.000—